meriväe navigatsiooniohvitseride erikursuse. Maailmasõja ajal teenis G. ohvitserina Vene sõjalaevadel; E. Vabadussõjast võttis ta osa apr-st nov-ni 1919 sõjalaev „Lembitu“ mereõpilaste roodu ülemana ja sõjalaev „Meeme“ komandörina. A-l 1920—21 teotses ta kaubalaevadel tegelikus merisõidus. G. on olnud merikooliõpetajaks Käsmus 1918—19, Tallinnas 1919—20 ja sügisest 1921 praeguseni. A-st 1922 on ta toiminud laevasõidu arendamise seltsi „Laevandus“ abiesimehena, olnud 1926—31 ja a-st 1933 Eesti Laevajuhatajate Seltsi esimees, 1931—32 ja a-st 1935 Eesti Kalameeste Ühingute Keskliidu esimees. A-st 1928 on ta toiminud merimeeste avalikõigusliku asutise „Meremeestekodu“ juhatuse esimehena. Eesti Sots.-dem. Tööliste Partei, hiljemini Eesti Sotsialistliku Tööliste Partei esindajana on G. olnud a-st 1927 Tallinna linnavolikogu liige, ühtlasi 1935—38 selle abijuhataja ja 1930—34 Harju maavolikogu liige ning selle sekretär. Märtsist 1935 dets-ni 1936 oli G. Riigimajandusnõukogu noorem abipresident. Tööliste esindajana on ta osa võtnud VIII, IX, XIII, XVI—XIX, XXI ja XXII rahvusvahelisest töökonverentsist Genfis ja rahvusvahelisest tööpuuduse vastu võitlemise kongressist 1932 seals. G. on esindanud eesti merimeeste organisatsioone ja muid ametiühinguid mitmel rahvusvahelisel ametiühingute konverentsil. Juhatusliikmena on ta osa võtnud Sotsiaalse Arengu Eesti Ühingu, Mereõiguse Eesti Ühingu, Eesti Töölishariduse Liidu, Eestimaa Töölisühingute Keskliidu, Rahvusvahelise Kaubalaeva-ohvitseride Liidu jt. organisatsioonide tegevusest. Ta on teostanud mitmeid välismaareise merehariduse korraldusega ja Eesti merimeeste elu ning töötingimustega tutvumiseks. G. on olnud 1920—25 ajakirja „Laevandus“ tegevtoimetaja, 1925—36 ajakirja „Laevandus ja Kalaasjandus“ ja a-st 1937 „Laevandus“ vastutav ja tegevtoimetaja, ajakirja „Töö ja Tervis“ kaastoimetaja 1930—36, ajakirja „Tööliste Hääl“ kaastoimetaja 1933—34. „Eesti entsüklopeedias“ toimetas ta merendusosakonda. G. on Rahvusvahelise Tööbüroo korrespondent Eestis a-st 1933. Ta on avaldanud tööd: „Navigatsiooni õpperaamat“ I (1921; 2. töödeldud tr. 1935), II (1925, 2. töödeldud tr. 1932), „Laevade kokkupõrgete seadus ... ja kokkupõrgete ärahoidmise reeglid“ seletustega (1931; koos M. Grosholm'iga), „Avarii ja dispaši seadus“ seletustega (1932; koos M. Grosholm'iga), „Deviatsiooni teooria ja praktika“ (1933), „Vanaduse, invaliidsuse- ja järeljäänute kindlustus“ (1934), „Tööõnnetuste vastu kindlustamise seadus seletustega“ (1935; koos J. Sonin'iga), „Navigatsioon ja meteoroloogia meresportlasele ja kiprile“ (1936), „Kompass raudlaeval“ (1937), „Laevade kokkupõrked — päästmine — avarii“ (1937; koos M. Grosholm'iga). Koos E. Past'iga on G. toimetanud „Eesti laevanduse aastaraamatut“ I, II (1936, 1938; kõik tööd ilm. Tall-s). Peale selle on G. avaldanud rohkesti artikleid kodu- ja välismaises ajakirjanduses merenduslikkude, sotsiaalpoliitiliste ja hariduslikkude küsimuste kohta.

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

GUSTAVSON, Oskar, õpetaja ja poliitikategelane, sünd. 2. II 1889 vkj. Saaremaal Kogula v., õppis Koksi külakoolis, Valjala khk-koolis ja 1904—07 Kaarma õpetajateseminaris ning omandas algkooliõpetaja kutse Kuressaare gümnaasiumi juures 1907. G. toimis õpetajana Hiiumaal Laukal 1907—12 ja Pärnumaal Tõstamaa khk-s Seliste Massu koolis 1912—20. Andunud seejärel poliitilisele tegevusele, oli ta Eesti Iseseisva Sotsialistliku Tööliste Partei, a-st 1925 Eesti Sotsialistliku Tööliste Partei kandidaadina I—V Riigikogu liikmeks ja 1930—37 Riigikogu juhatusliikmeks abisekretäri kohal. 1938. a. veebr-s valiti G. Pärnumaalt Riigivolikogu liikmeks. A-il 1930—34 teotses ta ühtlasi Eesti Sotsialistliku Tööliste Partei sekretärina ja 1928—35 Eestimaa Töölisühingute Keskliidu juhatuse liikmena. G. on osa võtnud ametiühingulisest liikumisest ja alates 1906. a-st teinud kaastööd ajalehtedele. Eriti tuntud on ta teravat pilget sisaldavad följetonid, mida ta on avaldanud peamiselt sotsialistlikus ajakirjanduses varjunime „Mos Kiito“ all. Alates 1936. a. augustist on G. ajakirja „Nädal Pildis“ toimetaja.

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

GUTMANN, Woldemar, loomaarsti-teadlane, sünd. 29. XI 1851 vkj. Tartus Rasina mõisavalitseja perekonnas (isa sakslane, ema eestlane), õppis Tartu

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 77